

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๖๘

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรคขาวไว้ชวนาไทย

นายทะเบียนพรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรคขาวไว้ชวนาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรคขาวไว้ชวนาไทยเป็นพรคการเมือง เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรคขาวไว้ชวนาไทยที่พรคขาวไว้ชวนาไทยต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา คือ ภายในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ แต่เนื่องจากเป็นวันหยุดราชการ จึงครบกำหนดวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ปรากฏว่า เมื่อครบหนึ่งร้อยแปดสิบวันพรคขาวไว้ชวนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมืองพ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ ยังไม่มีสาขาพรคการเมืองครบสี่สาขาในสี่ภาค เป็นเหตุให้ยุบพรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรคขาวไว้ชวนาไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาвинิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรคขาวไว้ชวนาไทย เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๗

หัวหน้าพรคขาวไว้ชวนาไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ ชี้แจงยอมรับข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้ร้องว่าเป็นความจริงทุกประการ ไม่ขอโต้แย้งข้อกล่าวหาดังกล่าว และไม่คัดค้านในการที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาเมื่อคำสั่งให้ยุบพรคขาวไว้ชวนาไทย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของพระครัวไว้ระหว่างนาไทยแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่ากรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพระครัวไว้ระหว่างนาไทยตามคำร้องของนายทะเบียน พระครการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้สั่งยุบพระครัวไว้ระหว่างนาไทย เนื่องจากพระครัวไว้ระหว่างนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครการเมือง พระครการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกดังต่อไปนี้ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพระครการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พระครการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พระครการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ยุบพระครการเมืองนั้น” เมื่อพระครัวไว้ระหว่างนาไทยมิได้ดำเนินการให้มีสาขาพระครการเมืองครบสี่สาขาในสี่ภาค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ จึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพระครัวไว้ระหว่างนาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพระครัวไว้ระหว่างนาไทย

นายผัน จันทร์ปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ